

Help afstuderende mbo-verpleegkunde studenten een geïnformeerde toekomstkeuze maken

Praktische handvatten voor de begeleiding, gebaseerd op praktijkervaring en onderzoek:

Vugteveen, J., Kievitsbosch, A., & Kamans, E. (2025). *Vloeiend van mbo naar hbo: Kiezen met kennis. Inzicht in factoren die een rol spelen bij het verkennen van vervolgstappen door afstuderende mbo-verpleegkundestudenten*. Hanze.

Randvoorwaarde 1

Sterke en structurele samenwerking tussen mbo en hbo:

- Gedeelde kennis over doorstroomroutes, studielast, inhoud en werkveld;
- Regelmatige ontmoetingen tussen docenten voor uitwisseling en co-creatie;
- Organisatorische verankering voor blijvend effect.

Randvoorwaarde 2

Duurzame samenwerking tussen onderwijs en werkveld:

- Actuele informatie over functies, voorwaarden & praktijkverwachtingen;
- Helder afgestemde communicatie en gezamenlijke initiatieven;
- Realistische en tijdige loopbaanvoorlichting.

Schep duidelijke verwachtingen over loopbaanvoordelen van een hbo-v diploma

- Voorzie studenten van informatie over hoe functies, specialisaties en salarissen (per sector) verschillen tussen mbo- en hbo-verpleegkundigen;
- Voorzie studenten van actuele informatie over het verschil tussen een mbo- en hbo-diploma op het gebied van rol, regie en doorgroeimogelijkheden;
- Bundel actuele beroepsinformatie centraal en deel deze eenvoudig tussen instellingen, zodat docenten hun gezamenlijke professionele netwerk effectief inzetten voor begeleiding/voorlichting van studenten.

Help een geïnformeerde en onderbouwde keuze te maken bij werkaanbod al vóór diplomering

- Informeer studenten al vanaf de start van de opleiding over functies, studieroutes, ontwikkelmogelijkheden én maak persoonlijke overwegingen daarin bespreekbaar;
- Wakker nieuwsgierigheid aan naar de breedte van het werkveld en mogelijke vervolgopleidingen, bijvoorbeeld via gesprekken, opdrachten of gastlessen.

Schep een duidelijk beeld van mogelijke steun

- Geef studenten een helder en realistisch beeld van voltijd- en deeltijd hbo(-v) studies, inclusief tijdsinvestering, kosten, en potentiële financiële steun van werkgevers, zodat studenten goed onderbouwd kunnen kiezen.

Maak leenaversie bespreekbaar

- Maak ruimte voor gesprekken over geldzorgen en leenaversie. Kijk samen naar praktische oplossingen – zoals het lenen van (digitale) studieboeken via de mediatheek;
- Bespreek met studenten wat een hbo-opleiding financieel vraagt én uiteindelijk kan opleveren. Nodig bijvoorbeeld alumni uit die hun studieroute delen, met ruimte voor gesprek over kosten en afwegingen.

Help studenten zelfvertrouwen op te bouwen

- Stimuleer bij studenten een *growth mindset* door hun ontwikkeling te erkennen en te vieren;
- Help studenten te reflecteren op hun vooruitgang en leerervaringen (zoals dilemma's op stage), bijvoorbeeld in intervisiegroepen en/of met behulp van reflectietools;
- Moedig studenten aan om vragen te stellen aan professionals over lastige situaties en twijfels;
- Laat als docent zien dat je hoge verwachtingen hebt van álle studenten – ongeacht welke route zij kiezen. Steun hen in het maken van een keuze die bij hen past, zonder dat die voelt als 'meer' of 'minder' ambitieus.

Betrek familie bij de oriëntatie op hbo-v, ook met weinig ervaring met het hoger onderwijs

- Organiseer laagdrempelige ouderbijeenkomsten met duidelijke uitleg over het hbo, de kosten én de mogelijke langetermijnvoordelen van een vervolgopleiding – afgezet tegen directe instroom in het werkveld;
- Stimuleer het gesprek thuis over mogelijke vervolgstappen en nodig studenten expliciet uit om twijfels of opmerkingen van thuis mee te nemen naar school, zodat je dit mee kunt nemen in vervolggesprekken.